

INNEHÅLL:

BESLUT "NATURRESERVAT DIGERBERGET": 1998-06-09
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT DIGERBERGET"
REGISTRUPPGIFTER "NATURRESERVAT DIGERBERGET"

LEKSANDS KOMMUN
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

BESLUT: 1998-06-09
DNR: 98/086 § 41

BILDANDET AV NATURRESERVATET DIGERBERGET

Ändamålet med reservatet är att skydda ett vackert och innehållsrikt barrskogsområde i anslutning till en välbesökt utsiktsplats i det populära turistmålet Tällberg. I området växer bl.a. kötticka och ullticka, svampar som är listade som hotade arter. Dessa skall tillsammans med den övriga vegetationen ges möjlighet att utveckla uthålliga populationer i området. För övrigt skall området vårdas så att Digerberget förblir ett attraktivt besöksmål för närboende och turister.

Från hållmarken på toppen av Digerberget har man en underbar utsikt över Siljan. Utsikten skall underhållas liksom stigarna som leder besökaren genom området. För övrigt kommer skogen närmast hållmarken och på densamma att lämnas för fri utveckling.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

att med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) förklara ett område, som avgränsas med innerkanten av en kraftigt punktstreckad linje på bifogad beslutskarta (bilaga 2), som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Digerberget.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484 omtryckt 1987:939, 9 § därefter ändrad 1991:1165) vilka anses i handlingarna.

LEKSANDS KOMMUN
Miljökontoret
Staffan Müller

BESLUT
1998-06-09

BILDANDET AV NATURRESERVATET DIGERBERGET (8 bilagor)

BESLUT

Leksands miljö- och hälsoskyddsnämnd förklarar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) ett område, som avgränsas med innerkanten av en kraftigt punktstreckad linje på bifogad beslutskarta (bilaga 2), som naturreservat.

Områdets namn skall vara Digerbergets naturreservat.

Ändamålet med reservatet är att skydda ett vackert och innehållsrikt barrskogsområde i anslutning till en välbesökt utsiktsplats i det populära turistmålet Tällberg. I området

växer bl.a. kötticka och ullticka, svampar som är listade som hotade arter. Dessa skall tillsammans med den övriga vegetationen ges möjlighet att utveckla uthålliga populationer i området. F.n. skall området vårdas så att Digerberget förblir ett attraktivt besöksmål för närboende och turister.

Från hällmarken på toppen av Digerberget har man en underbar utsikt över Siljan. Utsikten skall underhållas liksom stigarna som leder besökaren genom området. För övrigt kommer skogen närmast hällmarken och på den samma att lämnas för fri utveckling.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 § naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484 omtryckt 1987:939, 9 § därefter ändrad 1991:1165) vilka anges nedan.

A. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 8 § NATURVÅRDSLAGEN OM INSKRÄNKNINGAR I RÄTTEN ATT FÖRFOGA ÖVER FASTIGHET INOM RESERVATET

Utöver vad som gäller i övrigt är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller anläggning utom inom anvisade områden,
2. spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa, dämna, dika eller skyddsdika. Undantag skall gälla naturvårdsförvaltare vid skötsel och förvaltning i enlighet med skötselplanen,
3. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, silt, lera, matjord eller torv,
4. anlägga mark- eller luftledning,
5. anordna upplag annat än i samband med arrangemang vid utsiktsplatsen,
6. röja, gallra, avverka, markbereda, plantera, så eller utföra annan skogsvårdande åtgärd utöver vad som anges i bifogad skötselplan, bilaga 3,
7. skada växande eller döda, stående eller i kullfallna träd och buskar, gräva upp eller plocka mossor, vedlevande svampar och lavar,
8. göra upp eld (annat än på anvisad plats),
9. framföra motordrivet fordon i terrängen. Undantag gäller för skogsvård som skall utföras på skiftet nedanför branten vilket anges i bifogad skötselplan,
10. tillföra kalk, skogsgödsel eller använda kemiska och biologiska bekämpningsmedel.

B. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSLAGEN ANGÅENDE MARKÄGARES OCH ANNAN SAKÄGARES SKYLDIGHET ATT TÅLA VISSA INTRÅNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas att tåla de restriktioner som krävs enligt bifogad skötselplan (bilaga 3), samt att tillåta att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

1. Uppförande och underhåll av anläggning eller anordning för allmänhetens friluftsliv, nämligen gränsmarkering för reservatet, anslagstavlor, stigar och rastplatser, vars läge är markerade på bifogad karta, bilaga 1.

C. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTAGA INOM RESERVATET

Utöver vad som gäller i övrigt, är det förbjudet att

1. göra åverkan på mark eller geologiska naturföremål,
2. skada växande eller döda, stående eller i kullfallna träd och buskar. Det är också förbjudet att plocka eller gräva

- upp mossor, lavar eller vedlevande svampar,
3. fånga eller insamla djur,
4. framföra motordrivna fordon i terrängen. Undantag skall gälla naturvårdsförvaltare vid tillsyn och förvaltning samt markägare i samband med arrangemang eller skogsvårdande aktiviteter inom området,
5. göra upp eld (annat än på anvisad plats),
6. inplantera för området främmande växt- eller djurart.
- D. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN RÖRANDE NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN AV RESERVATET

1. Leksands kommun fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen m. m., vilket framgår av skötselplanen, bilaga 3.
2. Naturvårdsförvaltare skall vara Leksands kommun, miljö- och hälsoskyddsnämnden.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Motivering till beslutet:

Det aktuella området utgör ett mycket populärt utflyktsmål med vacker utsikt över Siljan och en särskilt intressant naturtyp som kan påverkas negativt av annan markanvändning. Med nämnda föreskrifter och bifogad skötselplan (bilaga 3), säkerställs områdets sociala, estetiska, kulturella och naturvetenskapliga värden.

Handläggning av ärendet:

Digerberget är sedan lång tid ett mycket populärt utflyktsmål för de närboende och de övriga som gästar området. I samband med en allmän diskussion om den framtida turist- och fritidsverksamheten i Tällberg och vilken inriktning som den kan ta, har värdet av ett skyddat område för såväl byborna som för den tillfälliga besökaren påtalats. Inom området finns dessutom ett skifte med särskilt höga naturvärden. Detta har påtalats av skogsvårdsstyrelsen. En del av det aktuella området på Digerberget är en samfällid mark. De privata markägarna, Salka Börjeson och Eva och Axel Davidson, har själva varit pådrivande för att få till stånd ett skydd av området. Lennart Faager som också äger en del av marken som berörs av reservatsbestämmelserna har också bredvilligt ställt sin mark till förfogande. Styrelsen för de jordägande bymännen har också deltagit i detta arbete. Det är en allmän uppfattning att Digerberget är "en pärla" av stort värde för byn, varför det varit enkelt att motivera det framtida skyddet av området. Eftersom det är en orimlig uppgift att erhålla godkännande från samtliga, flera hundra berörda markägare inom fastigheten Tällberg S:45, upprättas ett tidsbegränsat intrångsersättningsavtal med styrelsen som förvaltar marken. Detta avtal kommer att omprövas vart femte år och skall ses som ett "arrendekontrakt" mellan naturvårdsförvaltaren och markägaren, avseende naturreservatsbestämmelserna.

Länsstyrelsen har 92-07-06 delegerat rätten att inrätta naturreservat (Dnr 231-7140-92) till Leksands kommun.

Detta beslut har fattats av Miljö- och Hälsoskyddsnämnden i Leksands kommun.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även synpunkter från skogsvårdsstyrelsen, länsstyrelsen, Leksands kommuns byggnadsnämnd, skogs- och jordbrukskommitté och plankommitté samt Leksands fågelklubb, Leksands naturskyddsförening, Tällbergs byalag, Tällbergs jaktvårdsförening och Leksands jaktvårds-krets inhämtats.

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Besl utskarta
3. Skötsel pl an
4. Regi steruppgi fter
5. Fasti ghetsregi ster
6. Intrångsersättni ngs-/uppl åtel seavtal
7. Hur man överklagar (bl ankett)

SKÖTSELPLAN

Bi l aga 3

NATURRESERVATET DI GERBERGET

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- I Allmän beskri vni ng
1. ADMINI STRATI VA DATA
2. GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRI FTER
3. ÖVERSI KTLIG BESKRI VNING AV BEFINTLI GA FÖRHÅLLANDEN
 - 3.1 Naturförhål l anden
 - 3.2 Kul turhi stori ska förhål l anden
 - 3.3 Nuvarande markanvändni ng
 - 3.4 Till gängl i ghet
 - 3.5 Sl i tåge- och störni ngskänsli ghet
 - 3.6 Käl l uppgi fter
- II Pl andel
1. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN
 - 1.1 Övergripande mål
 - 1.2 Generella riktlinjer och åtgärder
 - 1.2.1 Hävd av skogsmarken
 - 1.2.2 Hävd av övrig mark
 - 1.2.3.1 Faunavård
 - 1.2.3.2 Jakt
 - 1.2.4 Insektsangrepp
 - 1.2.5 Floravård
 - 1.2.6 Brand
 - 1.2.7 Märkning av reservatsgränser
 2. ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN
 - 2.1 Övergripande mål
 - 2.2 Riktlinjer och åtgärder
 - 2.2.1 Information
 - 2.2.2 Parkeringsplats
 - 2.2.3 Leder och stigar
 - 2.2.4 Byggnader
 - 2.2.5 Övriga anordni ngar
 3. TILLSYN
 4. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET DI GERBERGET I LEKSANDS KOMMUN

- I Allmän beskri vni ng
1. ADMINI STRATI VA DATA
(Se regi steruppgi ft)
2. GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRI FTER
(Se reservatsbesl utet)

3. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Digerberget består av flera skiften med olika markägare. Skogsavverkning har tidigare skett i området. I dag är toppen av berget ett populärt utflyktsmål.

Det dominerande trädslaget på den stenbunda marken närmast toppen är tall. Nedanför hållmarken breder granen ut sig och inom delar av området har träden uppnått en aktningsvärd ålder, över hundra år.

Ullticka och kötticka är två s.k. signalarter som etablerat sig på de döende trädstammarna.

Fågellivet i området är typiskt för den äldre barrskogen. Röd-stjärt, tofsmes, svartmes och trädkrypare, m. fl. arter sjunger här in sina revir under vårmånaderna.

Marken täcks av ett mjukt och estetiskt tilltalande lager av mossa.

3.2 Kulturhistoriska förhållanden

Digerberget har under lång tid utnyttjats i samband med utflykter arrangerade av byn eller hotellen. Många s.k. "gökottor" har varit förlagda till den natursköna platsen.

Musik vid Siljan har också några arrangemang på Digerberget.

3.3 Nuvarande markanvändning

I dag bedrivs skogsbruk i omgivningarna, men området behåller sin popularitet som utflyktsmål. Utsikten håller delvis på att buska igen. Det framtida skogsbruket blir reglerat så att syftet med reservatet tillgodoses. Skogen kommer att få utvecklas fritt och utsikten kommer att underhållas så att den vackra vyn över Siljan består.

3.4 Tillgänglighet

Digerbergets topp kan med lätthet nås från bilväg. En mindre parkeringsplats planeras vid utkanten av reservatet. Härifrån finns flera upptrampade stigar genom området.

3.5 Slitage- och störningskänslighet

Eftersom merparten av alla besökare kommer att utnyttja markerade stigar och en anlagd rastplats finns i området, torde inget anmärkningsvärt slitage att ske inom de känsliga partierna av reservatet.

3.6 Källuppgifter

Klockar Pelle Sandberg, Lars Sandberg och skogsvårdsstyrelsen har lämnat uppgifter som berör Digerbergets tidigare användning samt redovisat de naturvärden som har hittats i området i samband med nyckelbiotopinventeringen.

II Plan del

1. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Skogen i området skall få utvecklas fritt. Utsikten skall hållas fri så att vyn över Siljan består. Naturvårdsförvaltaren skall tillse att området hålls rent och snyggt.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Ägaren av den samfälliga marken svarar för att utsikten bevaras. Naturvårdsförvaltaren, dvs Leksands kommun kan när arbetskraft finns tillgänglig, bistå detta arbete.

1.2.1 Hävd av skogsmarken

Skogen inom skötselplanområdet "S1" på bifogad karta, skall lämnas för fri utveckling. Stigar och vandringleder för röjas men enbart med minsta möjliga ingrepp på växande träd och bus-

kar.

Skogen inom skötselplaneområde "S2" får röjas efter samråd mellan förvaltaren och markägaren. Huvudsyftet med skogsvården är att bevara den vackra utsikten.

Upplåtelsen av mark inom "S2" gäller i fem år och förnyas där- efter, efter överenskommelse mellan markägarstyrelsen och naturvårdsförvaltaren.

1.2.2 Hävd av övrig mark

Stigar och utsiktsplats skall underhållas av naturvårdsförvaltaren.

1.2.3.1 Faunavård

Någon särskild faunavård utöver skydd av skogen, skall ej bedrivas inom området.

1.2.3.2 Jakt

Jakten i området regleras av gängse lagstiftning och påverkas ej av reservatsbestämmelserna.

1.2.3.3 Insektsangrepp

Tillfälliga insektsangrepp skall ej åtgärdas. Skogsvårdsstyrelsen får besluta om nödvändiga åtgärder om situationen påkallar dessa.

1.2.4 Floravård

Floran skall tillåtas att utvecklas fritt i området. Allemansrätten ger möjligheter till att plocka bl.a. blommor och bär. Detta påverkas ej av reservatsbestämmelserna.

1.2.5 Brand

Brand i området får bekämpas enligt gällande regler.

1.2.6 Märkning av reservatsgränser

Reservatet skall vara markerat med väl synliga symboler (snöflingan) markerad på trädstammar eller fristående stolpar var 50:e meter längs reservatsgränsen.

2. ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN

2.1 Övergripande mål

Området skall vara lättillgängligt och "gästvänligt".

2.2 Riktlinjer och åtgärder

Vandringleder och rastplats skall vara skyltade och väl underhållna.

2.2.1 Information

En informationstavla placerad vid parkeringsplatsen skall berätta om områdets naturvärden.

2.2.2 Parkeringsplats

Parkeringsplatsen som ligger i anslutning till reservatet, skall vara av enkelt utförande och ge plats åt fem fordon.

2.2.3 Leder och stigar

De befintliga stigarna som genomkorsar området skall utnyttjas. Nya stigar behöver ej anläggas.

2.2.4 Byggnader

Någon byggnad utöver vindskyddet på toppen av Di gerberget, finns det ej något behov av.

Tillfälliga anordningar som används i samband med arrangemang får nyttjas men skall bortforslas omedelbart efter avslutat arrangemang.

3. TILLSYN

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet.

Ett dagsverke per år beräknas åtgå för tillsyn och skötsel.

4. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN
Naturvårdsförvaltaren utför förvaltningsuppdrag inom ramen för ordinarie budget.

LEKSANDS KOMMUN
Miljökontoret

REGISTRUPPGIFTER
1998-03-06

Bilaga 4

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET DIGERBERGET

Namn:	Naturreservatet Di gerberget
Kommun:	Leksand
Socken:	Leksand
Läge:	Ca 10 km N. Leksands tätort, i anslutning till Tällbergs by
Kartblad:	Ekonomisk karta Falun 13F 8B
Koordinater:	X=67443 Y=145575
Gräns:	Innerkanten på den punktstreckade linjen på beslutskartan, bil. 2
Fastighet:	Tällberg 22:5 samt delar av Tällbergs: 45, 17:20, 19:36 och 26:9
Naturvårdsförvaltare:	Leksands miljö- och hälsoskyddsnämnd
Markägare:	Tällbergs jordägande bymän, Axel och Eva Davidson, Lennart Faager och Salka B Eynon
Nyttjanderätt:	Tällbergs jaktvårdsförening
Areal:	Ca 6 ha
Naturtyp:	Ett granskogsdominerat område med hållmarker och sydvästbrant
Landskapstyp:	Barrskogsområde
Naturgeografisk region:	Sydligt boreala kuperade området
Skyddsmotiv:	Botaniska, zoologiska och estetiska
Skyddsföreskrifter, i ndispensabla:	A 1 - A 10
för skogsmark:	A 6 - A 7 och A 10
Befintliga anläggning.:	Vindskydd på toppen av Di gerberget
Planerade anläggning.:	Anslagstavla vid parkeringsplatsen
Skötselplan:	Föreskrifter under punkt D
Källuppgifter:	Se punkt 3:6 i skötselplan